

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

303. Quid intelligatur per hoc, qui volunt interesse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

nim est, dum conferuntur in commendam; via enim commendam beneficia secularia regularibus, & regularia secularibus, etiam si suos conventus habeant, & in eis vigeat regularis observantia, à Papa duntaxat obvenire possunt. Fagn. *in c. cum ad nostram de elect. n. 2. & seq.* quod ipsum non improbat, aut prohibet Trid. quin potius tacite admittit, dum prohibendo secularibus conferri beneficia regularia, adjecit hæc verba: *in titulum.* & quamvis sess. 25. c. 21. caverit, ut monasteriis habentibus suos conventus, quæ tunc commendata reperiebantur, præficerentur regulares ejusdem Ordinis; uti & iis, quæ imposterum vacabunt, Ea tamen non dici præceptivè, ut tenuit Rota, sed solum consultivè & optativè, declaravit S. Congregatio, ut refert Fagn. n. 10. juxta quem nihilominus verè præceptivè statuit, ut, qui ea monasteria, quæ sunt velut capita Ordinum, (quale v. g. est Cistercium respectu Ordinis Cisterciensis) in præsentem in commendam obtinent, intra sex menses religionem istorum Ordinum solemniter profiteantur, vel eis cedant, aut aliàs commendam ista ipso jure vacare censeantur, nisi sit eis de regulari successore provisum. Vide etiam apud eundem num. 14. quid in genere de monasteriis in commendam dandis statuerit Concil. Lateran. sub Leone X. sess. 19.

Questio 299. Quantum tempus à professione requiratur, ut quis eligi possit in prælaturam religionis?

Respondeo: à Trident. *loc. cit. c. 7.* in monialibus requiri ad minimum 5. annos à professione, ut eligi possint in Abbatissas & Priorissas. Pro viris verò neque à Trid. neque à reliquo jure communi certum tempus statutum est; quare non prohibentur (nisi aliàs obtent specialia statuta Ordinis) statim à professione eligi in præfules regulares, modò sufficienter in observantiis Ordinis instructi, & aliàs qualitates requisitas habeant. Abb. *in c. cum in cunctis de Elect. n. 6. Pass. n. 348.* Neque nunc casus ille, qui alias excipitur *c. officii de elect. nimirum*, dum quis sit religiosus, & mox profiteatur, & sic eligitur in prælaturam, locum habet; cum ex præscripto Trid. nemo admittatur ad professionem, nisi post expletum annum probationis. Quòd si tamen talis tam repente à professione electus non foret sufficienter instructus in observantiis sui Ordinis; uti & si justè præsumeretur in tali ambitio, electio ejus (etsi non esset ipso jure irrita, Suar. *to. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 3. n. 7.*) foret tamen ad minimum irritanda vi *c. officii. Abb. ibid. alique, Pass. n. 248.*

PARAGRAPHVS VI.

De vocatione & vocandis ad Electionem.

Questio 300. Cujus de jure vel consuetudine sit convocare Electores?

Respondeo: id generali regulà definiti non possunt, cum diversæ sint electiones; alia Episcoporum, alia Prælatorum secularium, alia regularium, diversarumque regionum, religionum, collegiorum hac in re statuta & consuetudines. Quòd si non adsit, ad quem de jure vel consuetudine id spectet,

& detur aliàs in Collegio primus (quo nomine sine addito Prælato intelligitur primus ratione dignitatis, qui quæ propterea alios præcedat, & in actu collegii primam vocem habet Felin. *in c. 1. de major. & obedientia n. 5.*) ad eum vel si talis non detur, ad antiquiorem, non ætate, sed servitio vel professione, id pertinebit. Sigism. de Bon. de Elect. *dub. 8. num. 11. Pass. c. 11. n. 4. & 8.* Porro in casu, in quo fortè ad universitatem ipsam seu Collegium spectaret convocare Electores omnes, disponereque de loco, & die electionis, v. g. dum is, ad quem id aliàs spectet, noleret eos convocare, & tamen Electores præfentes judicarent, non esse differendam electionem, si major saniorque pars moneat minorem absentem, obligabit eam ad comparandum, reddendo eam contumacem, si non compareat. *Pass. loc. cit. n. 11. & c. 14. n. 12. contra Abb. & Host. conformiter magis juri civili quàm canonico (quod ut patet ex toto tit. de his que sunt à majori parte. vult minorè partem stare iis, quæ à majore parte decernuntur) requirentes ad hoc, ut duæ partes Collegii sint simul congregata.*

Questio 301. Quinam vocandi sint ad electionem?

Respondeo: in genere omnes ii, qui debent, volunt, & possunt commode interesse electioni. *coram. & equia propter. h. t. & ibi. gl. Abb. Incol. & c.*

Questio 302. Quinam intelligantur per eos, qui debent interesse electioni?

Respondeo: omnes ii, qui de jure communi, vel Rex consuetudine, vel ex speciali privilegio, aliòve titulo jus habent eligendi. *gl. in c. quia propter. v. qui debent. Abb. ibid. n. 3. Tò debent* namque, non tam obligationem, quàm facultatem ibi significat, Suar. *de relig. to. 8. l. 2. apud Pass. cit. c. 11. n. 16.* Vocandi itaque sunt, quantum est ex hoc jure, absentes, nisi forte aliud habeat consuetudo, ad quam sufficere decennium, Tamb. *de jure Abb. in c. coram. & c. cum man. h. t. Pass. loc. cit. n. 13.* Secundò, qui licet à parte rei verum jus non habeant, sunt tamen in possessione eligendi (jus enim eligendi maximè sequitur possessionem. *c. in genesi. & c. querelam. h. t. Abb. ibid. n. 8.*) pacifica, non habentes jus expressum contra se, etiam si moveatur illis quæstio super proprietate beneficii seu canonicatus. *gl. in c. in genesi.* Quod tamen non admittunt Sanch. *l. 3. de matrim. d. 22. n. 49. Pass. n. 14. Navar. Sylv. & c. citati à Pass. nisi accedat titulus coloratus, à legitimo Superiore collatus. Quin & quodam extraneum non habentem titulum ad eligendum, nisi possessio pacifica bonæ fidei sit legitime præscripta. Pass. ibid. Tertiò, quòd hinc sequitur, tolerati excommunicati, suspensi, privati voce & c. de quibus, §. *præcedenti*, cum non nisi non tolerati excident jure eligendi, *Pass. loc. cit.* Quarto Canonici, adhuc novitii in aliqua religione. *gl. in c. benef. de reg. in 6. Lavour. r. 17. n. 5. apud Pass. n. 12.**

Questio 303. Quid intelligatur per hoc: qui volunt?

Respondeo: ex his verbis deducere DD. non esse electores cogendos ad comparandum pro electione faciendâ. Abb. *in c. quia propter. h. t. Host. in sum. tit. de elect. §. qualiter faciendâ. n. 11.* Quo tamen non obstante, si specialiter interfit Ecclesiæ (vel etiam sic consuetudo, aut statutum Collegii, quod etiam penale est & conformiter juri fieri potest à capitulo. Laym. *de elect. g. 45.*) ut omnes, qui adesse pos-

possunt, ad sint, ad hoc compelli possunt; cum unusquisque invitatus cogi possit, ut muneri suo incumbat, dum bonum publicum hoc exigit. Abb. loc. cit. Tamb. de jure Abb. d. 5. q. 3. n. 13. Barb. loc. cit. Pass. n. 29. nimirum ab eo, qui electionis præsens est, habet quoque curam Electores convocandi; hic enim eo ipso etiam habet jus exequendi ex parte sua id, quod ad bonam electionem habendam est necessarium; multo quoque magis à Superioribus majoribus, qui uti universaliorem boni communis curam, sic etiam universaliorem jurisdictionem habent. Pass. n. 30. Aut etiam à capitulo vel decano in vi disti statuti penalis; à quibus etiam poena illa, si modica est, potest inferri. Porro, dum dicitur, quod Electores cogi possint, ut eligant, subintelligitur, per votum de se utile; cum dare vota, ut vocant, alba, vel aliis inutilia, non sit eligere. Pass. n. 32.

Quaestio 304. Num igitur præscindendo à tali compulsione, vel statuto penali, liberum sit interesse vel non interesse electioni, ferre vel non ferre suffragium?

Respondeo: supposita institutione electionis, jure naturæ quilibet elector obligatur eligere jus enim publicum, siue illud sit commune, siue particulare religionis alicujus à sede apostolica approbatæ, adeoque concessio apostolica (à qua omnibus, & sine qua nulli competit jus eligendi canonice, Pass. n. 18.) dans alicui facultatem ad aliquod necessarium ad bonum communitatis, hoc ipso illum obligat, uti & recipiens hanc facultatem, se ipsum ex justitia quadam obligat ad illius usum seu exercitium, prout bonum commune postulat. Estque hæc obligatio major vel minor, prout eligendi sunt magis vel minus necessarij ad bonum commune, Pass. n. 19.

2. Quemadmodum autem per accidens cessat quandoque hæc obligatio, & renunciare suo suffragio, nullum est peccatum, dum nimirum votum Electoris nulli potest esse utilitari reipubl. sed solum ad purum augmentum numeri eligentium, ex eo scilicet, quod jam vota reliquorum immutabiliter sint determinata ad unum, ex altera vero parte magno damno Electori si contradicat, vel etiam accedat alijs. Dian. p. 1. tr. 3. de parlam. resol. 18. Bonac. de contract. d. 1. q. 2. p. 3. n. 8. Lavor. de elect. tit. 4. c. 18. n. 37. Pass. tit. c. 11. num. 20. Ita quandoque est sub peccato mortali, dum nimirum Elector suffragio suo conferre potest magnam utilitatem communitati, quia v. g. sedare potest magnas discordias, vel indignum, vel minus dignum notabiliter excludere; eò quod tunc muneri suo desit cum gravi damno communitatis. Sylv. v. electio. q. 12. n. 15. Pass. n. 21. citans Card. Paleott. de sac. conc. consult. p. 5. q. 3. Moltes. in sum. to. 1. tr. 6. c. 16. n. 118. &c. Etiam si exinde imminet Electori grave damnum, (etiam quandoque vitæ propria v. g. in casu posito à Passer. n. 22. quo eligendus esset in Episcopum hæreticus, cujus electio aliter impediri nequiret, teneretur elector, si posset, etiam cum periculo vitæ suffragio suo id impedire) dum nimirum damno illi proprie præponderaret damnum communitatis. Sylv. loc. cit. Tenetque hoc ipsum, quamdiu Elector certus non est votum suum fore inutile ad tale grave damnum avertendum. Pass. n. 23.

3. Nec sufficit in similibus electionibus malis illas non approbare; sed necesse est, ut illas expressè reprobet Elector; censetur enim alijs in istis casibus, Laurent. Fori Benef. Tom. II.

bus, qui loqui tenetur, & tacet, consentire. Sigism. à Bon. dub. 14. n. 6. Rodriq. to. 2. q. 54. n. 3. Pass. n. 24. Qui tamen ibidem contra Sylv. & Ledesma, ait incertum esse, num talis Elector in isto casu renuncians suffragio suo teneatur ex justitia ad restitutionem damni ex tali electione orti communitati; quia certum non est, utrum teneatur ex justitia commutativa eligere dignum vel digniorem. Porro neque in casu, quo Elector esset perplexus, & verè nesciret, quem ex propositis, dum hi jam ab alijs eliguntur, deberet eligere, licere suum suffragium omittere contra Sylv. tenet & ostendit Pass. n. 25.

4. His tamen stantibus, quia regulariter, & ut plurimum, & per se loquendo, adeoque ex genere suo non cedit in magnum damnum communitatis, quod unus alterve non eligat, hinc renunciare voci sine justa causa, & ubi eligere non cedit in damnam eligentis per se loquendo, & ex genere suo non est mortale (etsi sit veniale, quia ostendit deficere à munere & officio sine causa) uti nec negligentia totius capituli negligentis eligere; cum nec id per se loquendo cedat in grave damnum communitatis; huic enim satis obviatur per hoc, quod jura statuerint, ut si Electores debito tempore non eligant, provisio facienda devolvatur ad Superiorem. Pass. n. 26. & 27.

Quaestio 305. Quinam intelligantur per eos, qui commode interesse possunt?

Respondeo: id commode respicere potius bonum Ecclesiæ; adeoque intelliguntur, qui absque incommodo Ecclesiæ vocari possunt, ita ut, si sit incommodum Ecclesiæ vocare aliquem, v. g. quia necessitas accelerandi electionem ob periculum schismatis, vel abusus secularis potestatis, non patitur moram; vel quia ex illius vocatione imminet Ecclesiæ damnum, vel quia bella vocare vetant, vel quia, ut addit Pass. n. 33. versatur in loco, ubi grassatur pestis, eum vocare non sit necesse. Abb. in c. quia propter. n. 5. & in c. coram. n. 3. Barb. loc. cit. Lavor. de Elect. c. 17. n. 12. etiam si de cetero ad esset consuetudo vocandi omnes absentes; ubi enim imminet grave damnum Ecclesiæ, vim non habet consuetudo. Abb. Lavor. Pass. locis cit. Porro in dubio, num hic & nunc aliquis vocari possit sine damno Ecclesiæ, recurrendum est ad arbitrium judicis. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 10. n. 89. Sylv. v. electio. q. 3. qui non est confirmator; ad eum enim solum spectat discernere post factam electionem, an aliquis non vocatus debuerit, & potuerit vocari; sed præsens electionis; ad eum enim immediate spectat videre, an hic & nunc absens vocari debeat, & possit sine incommodo, cujus est vocare absentes, electionemque dirigere, ne defectum patiatur. Pass. num. 34. contra Abb. Jo. And. de Butrio. Sigism. à Bon. d. 2. num. 9. & alios. Quamvis tamen, cum intersit totius Capituli, ne propter absentem contemptum electio facta cassetur, non poterit, nec debet præsens in hoc puncto vel alio, quod communi electioni possit esse præjudicabile, aliquid decernere sine consensu majoris partis Electorum præsentium, Pass. ibidem.

Quaestio 306. Num, ergo cessante gravi damno Ecclesiæ, vocandi sint absentes omnes ex omni loco & distantia?

Respondeo: eos omnes & solos vocandos esse (præscindendo nimirum à lege speciali, vel consuetudine, quæ quandoque hanc distantiam de-